

Svenska impulser 2

Lärraranvisning HTML, bearbetad text och bild

Verksnummer: 41225

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukt, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Svenska impulser 2

Författare: Carl-Johan Markstedt och Sven Eriksson

ISBN: 978-91-523-5402-5

Innehåll

Generella förändringar av boken	2
Sidspecifika förändringar.....	3
Information till läsaren	5
Bildbeskrivningar	6

Webbläsare

En bok i HTML-format läses i ett webbläsarprogram. Tänk på att boken kan se olika ut i olika webbläsare. Det är viktigt att se till att boken fungerar innan eleven börjar använda den. Exempelvis kan matematiskt innehåll se olika ut och i vissa webbläsare fungerar det dåligt. Om den webbläsare ni har som standardwebbläsare inte fungerar kan ni behöva installera ett annat alternativ.

Får ni problem med webbläsare, kontakta SPSM.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Då originalboken innehåller många textrutor kan placering av text skilja sig något den anpassade boken. Vid bearbetningen eftersträvas alltid en god läsordning.
- En stor mängd bilder har utgått. Detta rör sig om rent dekorativa bilder men också till exempel författarporträtt.
- Samtliga ikoner har utgått.
- Mängden kursiv och fet stil har minskats.
- I avsnitt om grammatik då till exempel olika typer av satsdelar eller fraser förklaras med upphöjd eller nedsänkt text har detta ersatts med förklaringar inom parentes eller att förklaringar bryts ut i listor.

Exempel sidan 36:

Nominalfras: "Den grundligt genomförda undersökningen ..."

Bestämningar: den grundligt genomförda

Huvudord: undersökningen

- När grammatikavsnitt innehåller omfattande tabeller har dessa omarbetats till listor i stället.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

456

Tabellen har försetts med följande nyckel:

f=fundamentet

t=typplats

n1=nominalt led (1)

a1=adverbiellt led (1)

v=verbplats

n2=nominalt led (2)

a2=adverbiellt led (2)

Innehållet i tabellens första rad har bytts ut mot ovanstående förkortningar.

466

Tabellerna har ersatts med följande text:

Typplatsschema för huvudsats för meningen "Filip vill gärna kasta skräpet eftersom han inte vill bära det i ryggsäcken":

Fundament: Filip

Typplats: vill

Nominalt led 1. (tom)

Adverbiellt led 1: gärna

Verbplats: kasta

Nominalt led 2: skräpet

Adverbiellt led 2: eftersom han inte vill bära det i ryggsäcken

Typplatsschema för bisatsen "eftersom han inte vill bära det i ryggsäcken":

Fundament (fundamentspositionen är nästan alltid tom i bisatsen)

Typplats (bisatsinledare): eftersom

Nominalt led 1 (subjektsled): han

Adverbiellt led 1 (adverbiella led): inte

Verbplats (predikatsled): vill bära

Nominalt led 2 (objektsled): det

Adverbiellt led 2 (adverbiella led): i ryggsäcken

471

Tabellen är omgjord på följande sätt:

Satsled: predikat

Form: finit verb

Exempel: Björnen sover.

Form: +eventuella infinita former

Exempel: Björnen skulle vilja sova.

Etc...

Information till läsaren

Här finns information riktad till eleven om hur boken är anpassad. Denna text finns inte i elevens bok. Läs igenom informationen tillsammans med eleven.

I originalutförandet har den här boken ganska många textrutor och småtexter utspridda över sidorna. I den anpassade boken har vi valt en läsordning som vi tror är den bästa, men den kan verka skilja sig något från originalet. Inga texter har dock plockats bort.

Grammatikavsnittet innehåller några tabeller som är omgjorda till listor i den anpassade boken.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

91

Tidslinje:

700-talet f.Kr. till 500-talet e.Kr.: Antiken

500-talet till cirka 1450: Medeltiden

Början av 1400-talet till slutet av 1600-talet: Renässansen

Slutet av 1600-talet till slutet av 1700-talet: Upplysningen

Slutet av 1700-talet till ungefär mitten av 1800-talet: Romantiken

1830-talet till ungefär 1900: Realismen och naturalismen

Början av 1900 till mitten av 1900-talet: Modernismen

1950 fram till vår tid: Efterkrigstiden

108

Skådespelerskan har långt vitt hår och har på sig mörka glasögon. Hon håller i en käpp. Framför hennes står en hund.

114

Målning av två krigare som slåss med spjut och svärd. En av krigarna har en hjälm och en sköld men i övrigt är de lättklädda. I bakgrunden syns en mur och en stor häst.

117

Tidslinje:

1200-talet f.Kr.: Det trojanska kriget som det berättas om i Iliaden
700-talet f.Kr.: De grekiska stadsstaterna börjar växa fram
700-talet f.Kr.: Homeros, Iliaden och Odysseen
600-talet f.Kr.: Sapfo, Fragment 31
500-talet f.Kr.: Demokratin utvecklades i Aten
458 f.Kr.: Aischylos, Orestien
431 f.Kr.: Euripides, Medea
ca 427 f.Kr.: Sofokles, Kung Oidipus
330-talet f.Kr.: Aristoteles Om diktkonsten, som behandlar berättarkonsten
300-talet f.Kr.: Alexander den store spred den grekiska kulturen, hellenismen
264 f.Kr.: Romarriket behärskade hela den italienska halvön
117 e.Kr.: Romarriket hade sin största utbredning
395 e.Kr.: Romarriket delades i en västlig och en östlig del
476 e.Kr.: Västromerska riket upphörde Östrom lever vidare med Konstantinopel som centrum

133

En utomhusteater gjord i sten där publiken sitter på upphöjda bänkar och tittar ner på scenen. Bakom scenen finns ruinerna av en vägg.

147

Tidslinje:

Äldre medeltid 500–1050

800–1050: Vikingatiden

800-talet: Sagorna i Tusen och en natt översattes från persiska till arabiska

ca 1000: Murasaki Shikibu, Berättelsen om Genji

Högmedeltid 1050–1250

ca 1180: Tristan och Isolde

Senmedeltid 1250–1450

ca 1270: Den poetiska Eddan nedtecknades

ca 1280: Njals saga

ca 1320: Dante Alighieri, Den gudomliga komedin

1348–1353: Giovanni Boccaccio, Decamerone

1370-talet: Heliga Birgitta, Himmelska uppenbarelser

170

Teckning som visar hur Dante beskrev att helvetet var uppbyggt och vilka som befann sig på vilken nivå. Helvetet ser ut som en tratt som blir smalare och smalare ju längre ner man kommer. De olika nivåerna , uppifrån och ner, är:

Limbo

Förgården: likgiltiga och lata

Första kretsen: odöpta barn och rättsinniga hedningar

Andra kretsen: vällustiga

Tredje kretsen: frossare

Fjärde kretsen: giriga och slösare

Femte kretsen: vredsinta och tröga

Sjätte kretsen: kättare

Sjunde kretsen: mördare, rövare

Avgrunden

Åttonde kretsen: kopplare, förförare, smickrare, spåmän, hycklare, tjuvar, förfalskare

Jättarnas brunn

Nionde kretsen: förrädare

176

En mycket berömd målning som föreställer gudinnan Venus som naken reser sig ur ett stort snäckskal i vattnet.

179

Sidan är vackert dekorerad med bilder på olika blommor.

179

Tidslinje:

- 1450-talet: Johann Gutenberg, boktryckarkonsten
- 1492: Christofer Columbus, upptäckten av Amerika
- 1516: Erasmus av Rotterdam publicerade en ny översättning av Nya testamentet
- 1517: Martin Luther, reformationen startade
- 1532: Niccolò Machiavelli, Fursten
- 1523–1560: Gustav Vasa regerade i Sverige
- 1533–1603: Drottning Elisabeth I och den elisabetanska perioden
- ca 1592: William Shakespeare, Rickard III
- ca 1600: William Shakespeare, Hamlet
- 1605: Miguel de Cervantes, Don Quijote
- 1630–1718: Stormaktstiden i Sverige
- 1644–1654: Drottning Kristina regerade i Sverige
- 1657: Agneta Horns dagbok
- 1658: Georg Stiernhielm, Hercules

209

Tidslinje:

- 1687: Isaac Newton, Principia
- 1689: John Locke, An Essay Concerning Human Understanding
- 1719: Daniel Defoe, Robinson Crusoe
- 1726: Jonathan Swift, Gullivers resor
- 1729: Jonathan Swift, Ett anspråkslöst förslag
- 1740: Samuel Richardson, Pamela eller Dygdens belöning
- 1751–1780: Encyklopedin gavs ut i Frankrike
- 1759: Voltaire, Candide
- 1762: Jean-Jacques Rousseau, Émile
- 1763: Voltaire, Traktat om toleransen
- 1771–1792: Gustav III regerade i Sverige
- 1776: Förenta staterna bildades
- 1786: Svenska Akademien grundades

1789–1799: Den franska revolutionen

1790: Carl Michael Bellman, Fredmans epistlar

1792: Mary Wollstonecraft, Till försvar för kvinnans rättigheter

1819: Anna Maria Lenngren, Skaldeförsök

240

En kvinna håller flaggan i en handen och ett gevär i den andra. Hennes klänning har hast ned över axlarna. Runt henne syns folk och rök.

241

Tidslinje:

1774: Johann Wolfgang von Goethe, Den unge Werthers lidanden

1789: Franska revolutionen bröt ut

1798: William Wordsworth och Samuel Coleridge, Lyrical Ballads

1807: Madame de Staël, Corinna, eller Italien

1799–1815: Napoleontiden i Frankrike

1810: Esaias Tegnér, Det eviga

1811: Götiska förbundet bildades i Uppsala

1818: Mary Shelley, Frankenstein

1819: John Keats, Ode till en näktergal

1819: Walter Scott, Ivanhoe

1821: Erik Johan Stagnelius, Till förruttnelsen

1831: Victor Hugo, Ringaren i Notre Dame

1844: Alexander Dumas, De tre musketörerna

1845: Edgar Allan Poe, Korpen

1897: Bram Stoker, Dracula

Tidslinje:

- 1813: Jane Austen, Stolthet och fördom
- 1826: Det första fotografiet
- 1830: Aftonbladet grundas
- 1837–1838: Charles Dickens, Oliver Twist
- 1839: Carl Jonas Love Almqvist, Det går an
- 1847: Charlotte Brontë, Jane Eyre
- 1847: Emily Brontë, Svindlande höjder
- 1856: Fredrika Bremer, Hertha
- 1857: Gustave Flaubert, Madame Bovary
- 1859: Charles Darwin, Om arternas uppkomst
- 1866: Fjodor Dostojevskij, Brott och straff
- 1867: Émile Zola, Thérèse Raquin
- 1871: George Brandes föreläsningsserie i Köpenhamn
- 1873: Émile Zola, Hallarna
- 1879: Henrik Ibsen, Ett dockhem
- 1879: August Strindberg, Röda rummet
- 1885: Victoria Benedictsson, Pengar
- 1886: Gerda von Mickwitz, Mässling
- 1888: August Strindberg, Fröken Julie
- 1891: Selma Lagerlöf, Gösta Berlings saga
- 1902: August Strindberg, Ett drömspel
- 1912: Hjalmar Söderberg, Den allvarsamma leken
- 1914: Selma Lagerlöf, Kejsarn av Portugallien

321

Tidslinje:

- 1900: Sigmund Freud, Drömydning
- 1909: Filippo Tommaso Marinetti, Det första futuristiska manifestet
- 1913–1927: Marcel Proust, På spaning efter den tid som flytt
- 1914–1918: Första världskriget
- 1915: Vladimir Majakovskij, Ett moln i byxor
- 1916: Pär Lagerkvist, Ångest
- 1916: Edith Södergran, Dikter
- 1916: Hugo Ball, Det första dadaistiska manifestet
- 1917: Ryska revolutionen
- 1922: James Joyce, Ulysses
- 1924: André Breton, Det första surrealistiska manifestet
- 1925: Franz Kafka, Processen
- 1926: Ernest Hemingway, Och solen har sin gång
- 1927: Virginia Woolf, Mot fyren
- 1929: Erich Maria Remarque, På västfronten intet nytt
- 1932: Gunnar Ekelöf, sent på jorden
- 1936–1939: Spanska inbördeskriget
- 1938: Jean-Paul Sartre, Äcklet
- 1942: Albert Camus, Främlingen
- 1949: Simone de Beauvoir, Det andra könet

323

Staty i sten av en kvinnokropp med änglavingar. Statyn är gammal och har tappat armarna och huvudet.

330

Målning som föreställer en stor pipa och under denna ett staffli. På stafflit står en inramad tavla som också föreställer en pipa och texten "Ceci n'est pas une pipe."

336

Fotografi av en skyttegrav, ett djupt dike med lera i botten. I skyttegravens lera ligger många män i uniformer, antagligen döda.

348

Både James Joyce och Ernest Hemingway vistades i Paris efter första världskrigets slut. Där var bokutgivningen friare – precis som synen på alkohol och sexualitet – än i deras hemländer. De fann en vän i bokhandlaren Sylvia Beach som också gav ut deras böcker. Hon och hennes bokhandel Shakespeare & Company var en samlingspunkt för många av tidens författare. På bilden ser vi Hemingway (t.h.) med sällskap utanför bokhandeln.

362

Fotografi av sex personer på en vagn, fyra kvinnor och tre män. De har enkla kläder. Kvinnorna har förkläden och huvuddukar, männen bär keps.

376

Wage slaves, sida 1:

Wage slaves är en tecknad serie där teckningarna är enkla men uttrycksfulla, utan färg. Seriens huvudperson heter Daria, en ung tjej med mörkt hår, som jobbar på en restaurang som heter Curry Hut.

Första sidan handlar om hur Daria och hennes arbetskamrat Daniel förbereder sig för att berätta på jobbet att de har gått med i facket.

”Nu var det dags. jag och Daniel bestämde oss för att göra facklig, "coming out" på jobbet nästa vecka ...”

Daria pratar med folk från facket, en journalist och en vän som hon ber vänta utanför restaurangen där hon jobbar på kvällen när hon ska berätta, ”för säkerhets skull”. Till slut är det fredag och Daria går till jobbet.

377

Wage slaves, sida 2:

Andra sidan handlar om hur Daria och Daniel samlar sina arbetskamrater i köket på jobbet och berättar att de gått med i facket. Daria försöker skapa lite bra stämning genom att skämta och säga att hon och Daniel ska gifta sig, men det går inte riktigt hem.

”Vi har gått med i facket! Och vi vill försöka göra nånting så vi alla får bättre lön och kontrakt! Vi förstår om ni inte kan eller vill vara med men ni är välkomna, ju fler vi är desto bättre.”

En av arbetskamraterna svarar:

”Men på allvar Daria, du vet att det kommer inte funka för oss. Vi är inte svenskar. Det är två olika världar. Det finns ingenting att göra.”

378

Wage slaves, sida 3:

Daria och Daniel berättar för sina arbetskamrater att de kommer att få hjälp av facket även om de jobbar svart men arbetskamraterna säger att det ändå inte är någon idé.

Efter mötet kommer arbetskamraten Domi fram till Daria och viskar. Han varnar Daria om att någon som heter Sanad kommer att få veta vad som hänt. Att någon av arbetskamraterna kommer att berätta.

Sist på sidan visar sig Sanad i dörren. Vad som händer sen får vi inte se.

396

Fotografi av en mängd kvinnor i svarta kläder, röda mantlar och vita hattar som täcker deras ögon.

413

Hey Princess, sida 1:

Hey Princess är en tecknad serie utan färg där rutorna är fyllda med text och detaljer och där figurerna ofta utstrålar en sorts ångest. Vi får följa seriens berättarjag, en ung man klädd i svart.

Han berättar om hur livet i Stockholm är. Han är mycket på krogen och får träffa popstjärnor och skribenter och (framför allt) flickor. Han känner sig omsvärmad och utnyttjar att han bor långt bort för att få sova över men kan ändå konstatera att "allt jag fick under hösten var ett hångel".

Han studier går dåligt och han har ibland så ont om pengar att han inte har råd med mat. Men så kommer vintern och han har planer på att studera något roligare och hoppas få jobb som redaktör på serietidningen Galago.

414

Hey Princess, sida 1:

Över jul åker huvudpersonen hem till Bollstabruk i Norrland. På tåget är hans huvud fullt av "osunda wannabe-fantasier":

"Jag måste köpa alla Blur- och Suedeskivor ... och få hångla mer ... och knulla! Och köpa mer Paul Smith-kläder ... Och jag måste få Galagojobbet! Och få mer cred och få jobb på Nöjesguiden och lära känna popstjärnor och Andres Lokko och skaffa lägenhet i stan och en flickvän!"

Men under veckorna i hemma, utan livet i Stockholm känner han att han tänder av och "tillfrisknar". På tåget tillbaka till Stockholm har han fortfarande planer för framtiden men tänker att han ska sluta vara så fixerad av vissa kläder och kändisar.

Serien slutar med att han tackar ja till att gå på fest på sin gamla stamkrog "Hannas" men också känner att han går in i framtiden med åtminstone ett öga öppet.

418

Skylden består av en mängd färgade lampor som tillsammans utgör en bild av en tandkrämstubb och en tandborste. På tuben står STOMATOL.

423

Fotografi av en grupp människor i et snöigt landskap. Två personer håller upp en banderoll med texten "indigenous rights". Bakom banderollen står en kvinna med mikrofon i handen. Hon har på sig en samedräkt.

426

Flagga med ett gult och blått kors mot en vit bakgrund.

427

Flagga med tre vågräta band i färgerna gult, vitt och blått.

427

Flagga med ett rött hjul mot en bakgrund av två vågräta fält i blått och grönt.

428

Flagga med en ring i svart och rött mot lodräta fält i rött, grönt, gult och blått.

431

Karta som visar de olika dialektområdena.

Norrländska mål: hela Norrland ned till Dalarna och Gästrikland.

Sveamål: Området kring Mälaren samt Öland.

Götamål: Området kring Väneren och Vättern.

Sydsvenska mål: Skåne och Blekinge.

Gotländska mål: Gotland.

Östsvenska mål: mindre områden utmed Finlands väst- och sydkust, samt Åland.